

**ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ
ЗА РАЗВИТИЕ НА
СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ В
ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ
(2016 – 2020)**

април 2016г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Въведение

1.1. Общинската стратегия за развитието на социалните услуги в община Първомай (2016 – 2020)

1.2. Обхват.

1.3. Визия

1.4. Основна ценност

1.5. Обхват и фокус на стратегията

2. Приоритети и цели на Общинската стратегия

2.1. Визия, ценности и принципи

2.2. Цели и приоритети в развитието на социалните услуги в община Първомай по направления

2.3. Целеви групи

3 Интервенция – социални услуги, мерки и дейности

3.1. Мерки и дейности по Приоритетно направление 1

3.2. Мерки и дейности по Приоритетно направление 2

3.3. Мерки и дейности по Приоритетно направление 3

3.4. Мерки и дейности по Приоритетно направление 4

4. Отговорности и роли в изпълнението на стратегията

4.1. Управление на изпълнението на стратегията, оперативно планиране, отчетност

4.1.1. ДСП – Първомай

4.1.2. Държавна агенция за закрила на детето (ДАЗД)

4.1.3. Община

4.1.3.1. Общинския съвет

4.1.3.2. Кметът на общината

4.1.3.3. Общественият съвет

4.1.4. РИО на МОН

4.1.5. Дирекция Бюро по труда

4.1.6. РЗИ - Пловдив

4.1.7. Участие на НПО

4.2. Механизми на партньорството

5. Ресурси

5.1. Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията

5.2. Необходими средства за финансиране на социалните услуги в община Първомай

5.3. Източници на финансиране

6. Комуникационна програма

6.1. Цели, задачи и методи на комуникационната програма

6.2. Механизми, подходи и техники на комуникационната програма

6.3. Оперативно изпълнение на комуникационната програма

7. Оперативен план с временен график за изпълнение на стратегията

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

АЗ	Агенция по заетостта
АСП	Агенция за социално подпомагане
АХУ	Агенция за хора с увреждания
ГРАО	Гражданска регистрация и административно обслужване
ДАЗД	Държавната агенция за закрила на детето
ДБТ	Дирекция Бюро по труда
ДДЛРГ	Дом за деца лишени от родителски грижи
ДДМУИ	Дом за деца и младежи с умствена изостаналост
ДДУИ	Дом за деца с умствена изостаналост
ДМСГД	Дом за медико-социални грижи за деца
ДП	Домашен помощник
ДСП	Дирекция „Социално подпомагане”
ДЦДУ	Дневен център за деца с увреждания
ЗЖ	Защитено жилище
ЗМБ	Звено „Майка и бебе”
ЗМО	Звено за мониторинг и оценка
КСУДС	Комплекс за социални услуги за деца и семейства
ЛА	Личен асистент
МБАЛ	Многопрофилна болница за амбулаторно лечение
МКБППМН	Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
МТСП	Министерството на труда и социалната политика
МФ	Министерството на финансите
НЖ	Наблюдавано жилище
НПО	Неправителствена организация
ОЗД	Отдел “Закрила на детето”
Отдел “СЗ”	Отдел “Социална закрила”
РДСП	Регионална дирекция за социално подпомагане
РЗОК	Регионална здравноосигурителна каса
РЗП	Регионално звено за подкрепа
РИО на МОН	Регионален инспекторат по образование към Министерството на образованието, младежта и науката
РИОКОЗ	Районна инспекция по опазване и контрол върху общественото здраве
РУ	Районно управление на МВР
РЗИ	Регионален център по здравеопазване
РЦПНОВДУСОП	Ресурсния център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности
СА	Социален асистент
СИ	Специализирана институция
СОП	Специални образователни потребности
СУ	Социална услуга
ЦНСТ	Център за настаняване от семеен тип
ЦОП	Център за обществена подкрепа
ЦСРИ	Център за социална рехабилитация и интеграция
ДДД	Държавно делегирани дейности
МД	Местни дейности
СУП	Социални услуги по проекти

1 Въведение

1.1. Общинската стратегия за развитието на социалните услуги в община Първомай (2016 – 2020) е разработена въз основа на утвърдената Областна стратегията за развитие на социалните услуги в област Пловдив (2016 – 2020).

Основните документи, определящи държавната социална политика (като: Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020; Национална стратегия „Визия за деинституализация на децата в Република България“; Национална стратегия за дългосрочна грижа), имат за цел осигуряване на равен достъп до качествени социални услуги на хората от различните рискови групи. В тази връзка, на основание чл. 36б, ал.1 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, се пристъпи към изготвяне на настоящата стратегия, която има за цел да постави основата на планирането на социалните услуги на местно ниво за периода 2016 – 2020 г.

1.2. Обхват. За да се преодолее неравномерността в развитието и достъпа до социални услуги Областната стратегия, както и Общинската стратегия в частност, обхваща всички уязвими общности и всички възрастови групи. Общинската стратегията проектира развитието както на социалните услуги, така и на пакет от общински политики и хоризонтални мерки за социално включване, насочени към устойчиви решения на проблемите на рискови групи.

1.3. Визия. Създаването и приемането на Областна стратегия за социални услуги в област Пловдив изразява стремежа на всички участници да допринесат за развиването на модерна социална политика в областта. Тази стратегия изразява желанието за създаване на условия за пълноценна реализация чрез грижа и подкрепа за местните общности, групи, индивиди в риск, защото реализацията е право на всеки един и допринася за развитието на общностите. Тя ще подкрепя съхраняването, поддържането и установяването на жизнени общности и интеграцията на всяко дете и възрастен в тях. За постигането на тези цели областната и в частност Общинската стратегия предвижда развиването на модерна, ефективна система от социални услуги, които поставят в своя център ползвателя, отговаря на нуждите на общността, осигурява равен достъп и непрекъснато подобрява своето качество.

1.4. Основна ценност е да се осигурява достъпни и качествени социални услуги в община Първомай, интеграция на общности и индивиди, пълноценна реализация и грижа за хората от рисковите групи.

Общинската стратегия е създадена в процес на партньорство между заинтересованите страни в общината (ДСП, Общинска администрация, доставчици на социални услуги и други). Процесът на планиране е част от планирането на областно ниво и стъпи на анализ на нуждите на рисковите групи (на областно и на местно ниво) и ресурсите на общината, извършен през 2015 г. При разработването на общинската стратегия са използвани Общинския план за развитие, Общинската програма за закрила на детето и Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Пловдив (2016-2020).

При разработването на стратегията са следвани следните принципи и подходи на планиране:

- Планиране с участието на заинтересованите страни на национално, областно и общинско ниво;
- Съответствие с реалните нужди на групите в риск;
- Изпълнимост и приложимост на планираните интервенции;
- Гъвкавост при определянето на съдържанието на планираните услуги и мерки.

1.5. Обхват и фокус на стратегията. В географско отношение обхватът на стратегията покрива всички населени места на територията на община Първомай, като се обръща специално внимание на селата, където живеят малобройни рискови групи.

Стратегията включва на първо място социалните услуги, които ще работят на територията на общината през периода 2016 – 2020 г. Включени са както съществуващите вече услуги, така и развитието на нови социални услуги, които имат ключово значение за социалното включване и решаването на проблемите на рисковите групи и индивиди.

В стратегията са включени социални услуги за всички рискови групи на територията на Общината като в рамките на стратегията са изведени нейните приоритети като целеви групи и услуги за периода на действието ѝ.

2. Приоритети и цели на Общинската стратегия

2.1. Визия, ценности и принципи

Създаването и приемането на Областната стратегия за социални услуги, както и на Общинската, изразява стремежа на всички участници да допринесат за развиването на модерна социална политика в областта. Тази стратегия изразява желанието за създаване на условия за пълноценна реализация, чрез грижа и подкрепа за местните общности, групи, индивиди в риск, защото реализацията е право на всеки един и допринася за развитието на общностите.

Общинската стратегия ще подкрепя съхраняването, поддържането и установяването на жизнени общности и интеграцията на всяко дете и възрастен в тях. За постигането на тези цели общинската стратегия предвижда развиването на модерна, ефективна система от социални услуги, които поставят в своя център ползвателя, отговаря на нуждите на общността, осигурява равен достъп и непрекъснато подобрява своето качество.

Така формулирана, Общинската стратегия се присъединява и към европейските принципи на хуманност и солидарност като осигурява достъпни и качествени социални услуги в община Първомай, интеграция на общности и индивиди, пълноценна реализация и грижа за хората от рисковите групи.

Визията на Общинската стратегия е да се развиват и предоставят социални услуги основно в семейна и близка до семейната среда от институции и организации, работещи в мрежа, с качество и обхват, задоволяващи в максимална степен потребностите на всички рискови групи.

Водещи в дейностите по реализацията на настоящата стратегия ще са следните основни **ценности**:

- ***Повишаване на качеството на живот на всички хора в риск на територията на община Първомай;***
- ***Зачитане на човешките права и достойнството на отделната личност;***
- ***Недискриминация, обществена солидарност и толерантност към всички социални групи;***
- ***Съответствие на социалните услуги с националното законодателство и международно признатите норми и стандарти;***
- ***При планиране и предоставяне на социални услуги, водещи са потребностите и интересите на хората в риск;***
- ***Семейната среда е основен ресурс за преодоляване на социалното изключване и за развитие на потенциала на всеки индивид;***
- ***Грижата да се предоставя преимуществено в общността, а не в институции;***
- ***Услугите трябва да са насочени както към превенция, така и за социално включване и деинституционализация.***

В процеса на работа всички представители на институции и организации, включени в изпълнение на настоящата стратегия, ще съблюдават и следните **основни принципи**:

1. Равен достъп за всички потребители на социални услуги и толерантност в общуването с всеки нуждаещ се без значение на етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение. Недискриминация, обществена солидарност и толерантност към всички социални групи.

2. Интегриран подход при предоставяне на подкрепа и услуги - Целта на подкрепата за уязвимите групи е да доведе до по-високо качество на техния живот, което означава независимост и реално участие в социалния живот. Тази цел може да бъде постигната при прилагане на интегриран подход, при който предоставянето на социални помощи, услуги и осигуряването на достъпна среда се предоставят в координация. Провеждането на социална политика с интегриран подход изисква взаимна, при предоставянето на подкрепата, комбинация на общите и насочените към уязвимите групи политики, обединяване на ресурсите на публичния сектор и координация на всички нива между институциите, ангажирани в провеждането на съответните политики.

3. Междусекторно взаимодействие - Барьерите пред живота в обществото на уязвимите групи са комплексни, което изисква мултидисциплинарен подход за тяхното преодоляване. Качеството на живот на уязвимите групи не следва да се ограничава единствено до социалната сфера и мерките за подкрепа, предприемани в нея; то се постига чрез комбинация от услуги във всички публични сектори. Необходима е подкрепа в различни области и допълване на услугите, предоставяни в секторите: социален, образование и здравеопазване, което да гарантира покриване на основните потребности на уязвимите групи и да позволява ефективно и ефикасно усвояване на публичните средства. Особено внимание изискват някои по-специфични уязвими групи, които се отличават с комплексност на проблемите, които ги поставят в по-уязвимо положение (например деца с увреждания, лишени от родителски грижи; деца с увреждания от малцинствен произход; деца и лица с увреждания и тежки и хронични заболявания, лица с увреждания и психични заболявания; възрастни хора с психични заболявания и много други). Политиките трябва да гарантират реално отчитане на техните специфични особености и съчетанието на разнородни по характер мерки.

4. Координация в работата на институциите - Успешната политика за подкрепа на уязвимите групи изисква координация в действията на институциите на различни нива. От една страна, е необходима координация между институциите на ниво централна власт, която да се осъществява в съответствие с нормативните актове, стратегическите документи и финансиращите механизми, които определят правилата на действие. От друга, е необходима и координация на оперативно ниво между институциите на централната власт и местните структури, които отговарят за развитието, планирането и предоставянето на услугите; и най-накрая - ясно и ефективно партньорство между местните власти и организациите, предоставящи услуги.

5. Гъвкави социални услуги, съобразени с конкретните нужди и потребности – Да се създават гъвкави услуги, съобразени с конкретните нужди и потребности на потребителите като наред с това са съобразени със законовата и нормативна уредба в България.

6. Ефективност и ефикасност на социалните услуги и партньорствата - Само предоставянето на качествени и ефективни услуги може да доведе до получаване на реални ползи за хората от уязвимите групи. Ефективността на социалните услуги се измерва по отношение на постигнатото социално включване, защитата на човешките права и достойнство и реалното повишаване на качеството на живот. Основен измерител за ефективността на

социалните услуги не следва да бъдат никакви инструменти на социалното инженерство, а удовлетвореността на ползвателите и техните семейства от ползваните услуги.

7. Финансиране, ориентирано към потребителя - Финансирането ориентирано към потребителя, гарантира на всяко лице в уязвимо положение достъп до услуги за подкрепа и му дава възможност да реализира правото си на избор кой доставчик на услуги да предпочете. То също така гарантира обществен интерес за ефикасно усвояване на публичните средства и недопускане на дублиране във финансирането. Един от най-съвременните методи за финансиране е парите да следват клиента. Основен принцип в областта на финансиране на услугите е ефективност и прозрачност при усвояването на финансовите средства.

8. Насърчаване на услугите в общността и ползване на услуги от резидентен тип само в краен случай – Следване на подобна логика означава да се търсят възможности нуждаещите се от подкрепа наши съграждани да я получават в средата, в която те са живели. Използването на специализирани институции да се прилага като последна възможност.

9. Иновативност и приемственост при планиране на услуги и мерки – Социалните услуги, като всеки друг вид услуги, трябва да търпят развитие и да комбинират добри и доказани практики с използването на новите достижения на човешката мисъл.

2.2. Цели и приоритети в развитието на социалните услуги в община Първомай по направления

Те са изведени въз основа на заключенията и препоръките от направеното проучване и цялостен анализ на ситуацията и потребностите на рисковите групи в община Първомай, и са уеднаквени с направленията на областно ниво.

Избраните **приоритетни направления за съдържанието на социалните услуги** включват:

Направление 1: Превенция за деца и семейства с деца в риск:

Обща цел 1. Да се подобри грижата за децата в семейството, като се предотвратява появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата и да се постигне максимално намаляване на броя на децата, отглеждани в специализираните институции, чрез:

Приоритет 1.1 Да се развие мрежата от алтернативни социални услуги за деца и семейства с деца в риск.

- **Специфична цел 1.1.1.** Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подкрепи задържането им в биологичното или в ново семейство чрез дневни и алтернативни форми за интегриране.

Приоритет 1.2. Да се подобри грижата за децата в семейството и да се предотврати появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата

- **Специфична цел 1.2.1.** Да се осигурят условия за развитие на децата с увреждания, отглеждани в семейството.
- **Специфична цел 1.2.2.** Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата.
- **Специфична цел 1.2.3.** Да се гарантира равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование и здравеопазване;

Направление 2: Развитие на социални услуги за социално включване на уязвими групи и лица в неравностойно положение:

Обща цел 2. Да се създадат условия за социално включване/интегриране на максимален брой хора в неравностойно положение и уязвими групи, чрез:

Приоритет 2.1. Подкрепа за трудова и професионална реализация на лица и групи в неравностойно положение.

- **Специфична цел 2.1.1.** Повишаване на възможностите за успешна трудова и професионална реализация за хората в неравностойно положение в област Пловдив и общината.
- **Специфична цел 2.1.2.** Подкрепа на развитието на социална икономика.

Приоритет 2.2. Развитие на мрежа от услуги за социално включване на лица и семейства в риск

- **Специфична цел 2.2.1.** Осигуряване на грижи за пълнолетни лица и възрастни с увреждания.
- **Специфична цел 2.2.2.** Да се осигурят условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания в семейна среда чрез разкриване на услуги в общността за социална интеграция и рехабилитация.
- **Специфична цел 2.2.3.** Да се осигурят условия за подкрепа на лица и семейства с лица в риск

Приоритет 2.3. Осигуряване на достоен живот за възрастни хора

- **Специфична цел 2.3.1.** Да се развие широка мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на възрастните хора в подходяща среда.
- **Специфична цел 2.3.2.** Подкрепа на самотни възрастни хора и хора, изгубили физическата си самостоятелност.

Приоритет 2.4. Създаване на ефективна система за подкрепа на развитието на човешките ресурси и повишаване качеството на социалните услуги на територията на област Пловдив.

- **Специфична цел 2.4.1.** Повишаване на квалификацията и уменията на персонала, пряко ангажиран в предоставянето на социални услуги.
- **Специфична цел 2.4.2.** Реализация на системи на супервизия (контрол, наблюдение, управление, резултати).

Направление 3: Деинституционализация на грижите за деца:

Обща цел 3. Да се създадат условия за развитие на социални услуги в общността, които да „затворят” входа към специализираните институции чрез услуги от резидентен тип, които да доведат до трансформиране и закриване на институциите за деца на 90 %

Приоритет 3.1: Осигуряване на грижи в семейна среда за деца

- **Специфична цел 3.1.1.** Да се трансформират и закрият специализираните институции за деца.
- **Специфична цел 3.1.2:** Развиване на алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентен тип грижа в среда, близка до семейната, за деца, които не могат да бъдат изведени в семейна среда.

- **Специфична цел 3.1.3.** Да се подпомогне интеграцията на младежите, напускащи специализирани институции.
- **Специфична цел 3.2.3.** Създаване на ефективна система за подкрепа на развитието на човешките ресурси и повишаване качеството и ефективността на социалните услуги на територията на област Пловдив с активното участие на всички заинтересовани страни.
- **Специфична цел 3.2.4.** Подобряване на качеството на грижа за деца чрез модернизация на съществуващата материална база и планиране на реформирането ѝ за предоставяне на услуги в общността.

Направление 4: Развитие на социалните услуги за дългосрочна грижа на възрастни хора и хора с увреждания:

Обща цел 4 - Да се създадат условия за развитието на социалните услуги в общността чрез създаване на услуги от резидентен тип и трансформиране и реструктуриране на СИ за възрастните хора и хората с увреждания в област Пловдив.

Приоритет 4.1: Развитие на услуги в общността за възрастни хора и хора с увреждания.

- **Специфична цел 4.1.1.** Намаляване на броя на лицата, желаещи да постъпят в специализирана институция чрез разкриване на алтернативни услуги в общността.
- **Специфична цел 4.2.1.** Подобряване на качеството на грижа в институциите за възрастни хора и хора с увреждания.

2.3. Целевите групи, към които са насочени социалните услуги и мерки за социално включване в община Първомай са:

- Деца в риск, отглеждани в специализирани институции
- Деца с увреждания, отглеждани в семейна среда
- Деца с физически увреждания
- Деца с множествени увреждания и с психични заболявания
- Деца, изоставени на ниво родилен дом
- Деца в риск от отпадане от училище
- Деца, отглеждани в семейства в риск
- Деца на непълнолетни родители и майки под 18 години
- Деца в многодетни семейства
- Деца на самотни родители
- Деца, жертви на насилие и трафик и получили полицейска закрила
- Деца на улицата и деца с отклоняващо се поведение
- Възрастни хора с увреждания
- Лица с физически увреждания
- Лица с множествени увреждания
- Лица с психически заболявания
- Стари хора с увреждания
- Хора с увреждания, настанени в институции
- Стари хора, настанени в институции
- Самотно живеещи стари хора
- Безработни

- Етнически общности в неравностойно положение
- Пълнолетни лица под линията на бедността

3. Интервенция – социални услуги, мерки и дейности

Планираните дейности в Общинската стратегия ще обхванат всички рискови групи, изведени при анализа на ситуацията. Определянето на приоритетни целеви групи в никакъв случай не изключва останалите рискови групи, но задава основния фокус на интервенцията през периода на стратегията.

Обща цел 1 на Направление 1: Превенция за деца и семейства с деца в риск:

Да се подобри грижата за децата в семейството, като се предотврати появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата и да се постигне максимално намаляване на броя на децата, отглеждани в специализираните институции

Приоритет 1.1. Да се намали броят на изоставените деца в нужда:

Дейностите целят „затваряне на входа” към специализираните институции (СИ). За да се предотврати изоставянето на новородени деца на ниво родилен дом работата по превенция трябва да започне по-рано, а където е възможно още преди раждането на детето. Успехът на превенцията зависи от ранната навременна намеса и продължителността на социалната работа с бъдещата майка, нейното семейство и близко обкръжение. Освен това ще се работи за повишаване ефективността на съществуващите алтернативни форми за краткосрочна грижа (като спешна приемна грижа и ЗМБ (Звено „Майка и бебе’’)). Услугата ЗМБ, която е разкрита в областния център, ще обхване бременни и майки с деца от цялата територия на област Пловдив. ЗМБ ще установи ефективни комуникационни канали и взаимодействие с действащите ЦОП и ДСП (ОЗД) за обхващане и осигуряване на подкрепа за майките в риск от другите общини в областта

- **Специфична цел 1.1.1.** Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подкрепи задържането им в биологичното или приемът в ново семейство чрез дневни и алтернативни форми за интегриране.

Мярка 1.1.1.2: Реинтеграция на деца в риск – подкрепящи услуги за връщане на децата в биологичното им семейство;

Дейностите за реинтеграция на децата от СИ се извършват съвместно от ЦОП, СИ и ОЗД. Те включват възстановяване и/или поддържането на връзки със семейството, установяване на контакт с неговите близки и роднини, консултиране (социално, правно, психологическо), информиране, посредничество, материална подкрепа за семействата за отглеждане на дете, изведено от СИ.

Мярка 1.1.1.3: Полагане на грижи за деца в риск в семейна среда и среда, близка до семейната – отглеждане при близки и роднини, приемна грижа, осиновяване;

Изпълнение на дейности от ЦОП, СИ и ОЗД по настаняване на деца от СИ в биологичното семейство, семейства на близки и роднини и услуги по подкрепа, консултиране, практическа и материална/финансова подкрепа, съдействие, информиране, посредничество.

- Установяване на контакти с роднините и близките на детето и мобилизиране на разширеното семейство за поемане на грижата за детето;

- Консултации и подкрепа за изграждане на връзка между детето и разширеното семейство.

Подкрепа за семействата на роднини и близки, които отглеждат деца като мярка за закрила:

- Подкрепа на роднини и близки при поемане на грижата за новородени и по-големи деца, чиито родители заявяват намерение за изоставяне;
- Предоставяне на подпомагане (храна, дрехи, памперси за деца от 0-1 година) и в случаи на тежки социални проблеми.

- **Специфична цел 1.1.1.** Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подкрепи задържането им в биологичното семейство.

Мярка 1.1.1.1. Да се създадат услуги за „затваряне на входа към институцията”, които да подкрепят задържането на децата в биологичното им семейство;

Преките дейности на ЦОП включват превенция на изоставянето на деца на ранна и по-късна възраст, превенция на отклоняващото се поведение, насилието, подкрепа и консултиране на рисковите групи – деца и семейства. В съответствие с широкия спектър на съдържанието на тази социална услуга, планираните ЦОП ще осъществяват разнообразни дейности, (включително и мобилност на дейностите) за развиване на родителски капацитет и добро родителство, училище за родители, посредничество и подкрепа за деца и семейства с рисково поведение в дома им и в сградата на ЦОП, превенция на отпадането на децата от училище, и пр., както и социална работа в подкрепа на процеса на деинституционализация и закриване на специализираните институции за деца (*заложена в мерките по Направление 3*). В плана за развитие на ЦОП в област Пловдив е предвиден и мобилен компонент/екип, с който се осигуряват възможности за посещение в дома и консултиране на място на семейства в риск, живеещи в околните селища. Същото се отнася в частност и за ЦОП – Първомай. Ползвателите на ЦОП ще бъдат насочвани от ОЗД и други свързани структури – медицински професионалисти и лечебни заведения, детски градини и училища, структури от системата на борба с противообществените прояви, общински администрации, Центрове за развитие на уязвими ромски общности.

Приоритет 1.2. Да се подобри грижата за децата в семейството и да се предотврати появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата

- **Специфична цел 1.2.1.** Да се осигурят условия за развитие на децата с увреждания отглеждани в семейството.

Мярка 1.2.1.1. Да се осигури подкрепа на семействата, в които се отглеждат деца с увреждания.

Мрежата на ЦНСТ и ЦСРИ в общините ще спомогне за изграждане на условия за адекватни здравни грижи, рехабилитация и интеграция на децата с увреждания; ще осигури подкрепа на техните родители и близки чрез индивидуални и групови консултации (социални, здравни, правни, психологически) и обучение на родителите, семействата и близките за подобряване на уменията им за грижа за децата с увреждания в семейна среда. Хората с увреждания в областта за 2014 г. надхвърлят 65 000 души; децата с увреждания в семейна среда са около 3000 през 2014 г. Процентно съотношението на конкретните рискови групи за община Първомай е същото. Поради това, на територията на общината се предвижда изграждането на ЦСРИ за деца, което да задоволи нуждите от рехабилитация и интеграция на деца с увреждания на местно ниво.

Разкриване и укрепване на ЦСРИ за осигуряване на достъп до здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация цели да обхване поне 50% от децата с увреждания и да осигури подкрепа за техните семейства.

Бъдещото развитие на дневната и почасова грижа изисква да се спазват принципите на гъвкавост на услугите и съответствие с конкретните индивидуални потребности на децата и семействата, както за социализацията на децата с увреждания, така и за осигуряването на

възможност за техните родители да работят. Предвидено е в Областната стратегия да се развият разнообразни форми. Същите форми на грижа са предвидени и в настоящата стратегия за конкретните нужди на общинско ниво:

- дневни центрове за деца с тежки увреждания като самостоятелна услуга - осигуряващи дневни, полудневни и почасови грижи за деца с физическо, интелектуално, речево и емоционално нарушено здраве. Активно включване и оказване на подкрепа на семействата на децата и младежите с увреждания в работата с тях;
- почасова грижа в рамките на ЦСРИ;
- заместваща грижа с резидентен престой за фиксирано кратко време, при отсъствие на родителите и/или близките;
- интеграция на деца с увреждания в масови ясли и детски градини

Мярка 1.2.1.2. Подкрепа за родителите за отглеждане на децата с увреждания в семейството.

- Личен асистент;
- Социален асистент;
- Домашен помощник за деца с увреждания.

Необходимият брой места за трите услуги ще се определя всяка година от общината чрез консултации с ОЗД и социалните услуги ЦСРИ и ЦОП. В Областната стратегия се предвижда всяка община в област Пловдив да осигури финансиране по национални програми за разкриването и развиването на този тип социални услуги в общността с цел да отговори на поне 70% от заявените потребности на семействата. Същото предвижда и настоящата стратегия за община Първомай.

Мярка 1.2.1.3. Всички деца със СОП да бъдат обхванати от образователната система чрез обучителни дейности за подготовка на персонала в училищата и изграждане на положителни нагласи у учениците за провеждане на интегрирано обучение.

Интегриране на децата с увреждания в масови общообразователни училища за обучение с подкрепата на ресурсни учители - осъществява се от училищата, РИО на МОН и Ресурсния център към РИО на МОН с подкрепата на общините, които трябва да осигурят необходимата достъпна среда за децата с увреждания – вътре и извън сградата на училището. Ресурсното образование в масовите общообразователни училища обхваща:

- Деца с увреждания, отглеждани в семейства;
- Образование за децата с увреждания, настанени в СИ;
- Деца с увреждания, изведени от помощните училища от областта.

Мярка 1.2.1.4. Изготвяне и изпълнение на социални проекти;

Изготвяне на проекти за социално включване чрез повишаване на училищната готовност на деца до 7 години, с насоченост към семейства с ниски доходи и от уязвимите групи (включително деца с увреждания и с други специфични потребности) от общината;

Участие на общината в новите социални проектни линии по структурните фондове.

Мярка 1.2.1.5. Да се осигурят условия за пълноценен и достоен живот на деца с увреждания в семейна среда чрез разкриване на услуги в общността за социална интеграция и рехабилитация.

Мярка 1.2.1.6. Изграждане на достъпна среда за деца с увреждания и поддържане и развитие на услугата транспортно обслужване за трудноподвижни лица.

Изграждане на достъпна среда за деца с увреждания в общинските сгради и обекти;

Развитие на мобилни услуги за транспортно обслужване на трудно подвижни деца.

Мярка 1.2.1.7. Създаване и устойчивост на съществуващите ЦСРИ за деца

Разкриване на ЦСРИ за деца с тежки увреждания – мобилни почасови услуги в домовете на деца с тежки увреждания от различни специалисти – логопед, психолог, рехабилитатор и др.

Мярка 1.2.1.8. Да се осигурят условия за подкрепа на деца и семейства с деца в риск. Подкрепа на многодетни семейства и социално слаби семейства.

- **Специфична цел 1.2.2.** Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства за превенция на рисковото поведение и negliжиране на децата.

Мярка 1.2.2.1. Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства и децата за превенция на рисковото поведение и negliжиране на децата;

Планираните дейности и услуги ще подобрят родителската грижа и ще спомогнат за ограничаване на negliжирането на децата в семейната среда. Изграждането на родителски капацитет въздейства за създаване на условия и благоприятна семейна среда за максимално развитие на техните възможности.

Мярка 1.2.2.2. Дейности за осмисляне на свободното време на децата и превенция на девиантно поведение

- **Специфична цел 1.2.3.** Да се гарантира равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование и здравеопазване;

Мярка 1.2.3.1. Да се осигури равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование и здравеопазване.

Интегрирането на децата в риск в образователната система и осигуряването на достъп до качествено образование е ключов компонент от превенцията на negliжирането на децата, инструмент за развитието на техните възможности в максимална степен и за формирането на условия за самостоятелен живот в бъдеще.

Хоризонталните програми и мерки в сферата на образованието се формулират на национално и общинско ниво; а конкретните дейности се инициират и осъществяват предимно от училищата и детските градини, НПО, действащите училищни настоятелства, читалища, Центрове за работа с деца, инициативни групи на родителите и местните общности и др., с подкрепата на общините, РИО на МОН и Ресурсния център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности (РЦПНОВДУСОП) към МОН. Техните дейности са в състояние да окажат въздействие върху всички деца и ученици и техните родители, докато дейностите на социалните услуги обхващат предимно идентифицираните случаи на децата (и семействата) в риск, за които са издадени направления от ОЗД. Развитието на междусекторното сътрудничество, взаимодействието с ОЗД и прякото участие на социалните услуги за деца в общността (като ЦОП, дневни центрове) е ключово за пълното обхващане на децата в риск в образователните дейности.

Планирани социални услуги и мерки в община Първомай – Направление 1: Превенция за деца и семейства с деца в риск

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус - налична/ нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
1	Център за обществена подкрепа	<ul style="list-style-type: none"> - Деца в риск и техните семейства; - Деца на улицата и деца с отклоняващо се поведение; - Деца, жертви на насилие и трафик и получили полицейска закрила; - Деца и семейства в риск; - Деца в риск от отпадане от училище или отпаднали от училище; 	Община Първомай	50	50	60	Център за обществена подкрепа предоставя комплекс от социални услуги за деца и техните семейства, свързани с деинституционализация и реинтеграция на деца; превенция на насилието и отпадане от училище; превенция на изоставянето; обучение в умения за самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции; консултиране и подкрепа на семейства в риск; оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители; консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви; работа със семействата на децата. Правно и психологическо консултиране на родителите; превенция на ранните бракове; семейно планиране.	Първомай	налична
2	Дневен център за деца с увреждане	Деца с увреждания	Община Първомай			15	Дневният център ще предоставя комплекс от услуги на деца с увреждания, оздравителни процедури и комплекс от	Първомай	Нова – начало 2017 г.

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус - налична/ нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
							консултантски услуги за деца с увреждания и техните семейства. Максимална социализация. Изграждане на умения за оценка и самооценка, отговорност, интерес и желание за включване в различни дейности. Култура на поведение, нравствени ценности в институцията и извън нея. Организиране и провеждане на разнообразни културно – развлекателни мероприятия.		
3	Социална услуга „Приемна грижа”	Община Първомай реализира проект „И аз имам семейство”. Проектът е финансиран от Европейски съюз по Схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-5.2.11 „Приеми ме” – Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”. Целева група са: • Кандидати за	Община Първомай	10 прие мни с-ва	20 прие мни с-ва	30 прие мни с-ва	Целта е да се подкрепи процеса на деинституционализация на деца, като се създаде и реализира устойчив модел за развитие на заместваща семейна грижа за деца, настанени в специализирани институции или на деца от общността, в риск от изоставяне.	Първомай	налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус - налична/ нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
		<p>приемни родители, приемни семейства, семейства на роднини и близки;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Деца от общността, в риск от изоставяне и техните семейства, в това число и семейства на техни близки и роднини; • Деца, настанени в специализирани институции; • Деца, настанени в приемни семейства; • Деца, настанени при близки и роднини; 							
4.	Център за социална рехабилитация и интеграция за деца с физически увреждания	<p>Деца с увреждания, отглеждани в семейна среда; деца с физически увреждания;</p> <p>Деца с множествени увреждания и с психични заболявания.</p>	Община Първомай			15	Предлага на потребителите комплекс от социални услуги, свързани с извършване на рехабилитация, социално правни консултации, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване на деца с физически увреждания.	Първомай	Нова – начало 2017 г.

3.2 Мерки и дейности по Направление 2: Развитие на социални услуги за социално включване на уязвими групи и лица в неравностойно положение

Обща цел 2. Да се създадат условия за социално включване/интегриране на максимален брой хора в неравностойно положение и уязвими групи чрез:

Приоритет 2.1. Подкрепа за трудова и професионална реализация на лица и групи в неравностойно положение.

- **Специфична цел 2.1.1.** Повишаване на възможностите за успешна трудова и професионална реализация за хората в неравностойно положение в област Пловдив с осигуряване на заетост на пазара на труда.

Мярка 2.1.1.1. Подкрепа за стартиране и развитие на собствен бизнес от лица в неравностойно положение – консултиране и насърчаване на заетостта чрез механизмите на ЗНЗ.

Мярка 2.1.1.2. Повишаване на ефективността на програмите за субсидирана заетост и повишаване на квалификацията на местно равнище

Мярка 2.1.1.3. Програми за социална и трудова интеграция на младежите, напуснали СИ.

Мярка 2.1.1.4. Обхващане с хоризонтални мерки и целеви инициативи за социално включване на безработни, насочени към достъп до професионална квалификация, заетост и доходи.

- **Специфична цел 2.1.2.** Подкрепа на развитието на социална икономика.

Мярка 2.1.2.1. Подкрепа за стартиране и развитие на социални предприятия в област Пловдив.

Приоритет 2.2. Развитие на мрежа от услуги за социално включване на лица и семейства в риск

- **Специфична цел 2.2.1.** Осигуряване на грижи за пълнолетни лица и възрастни с увреждания

Мярка 2.2.1.1. Да бъдат обхванати в максимална степен пълнолетни лица и възрастни с увреждания в нужда за осигуряване на адекватни грижи и интеграцията им в обществото.

Мярка 2.2.1.2. Изготвяне и изпълнение на социални проекти;

Изготвяне на проекти за социално включване с насоченост към пълнолетни лица и възрастни с увреждания, семейства с пълнолетни лица и възрастни с увреждания, с ниски доходи и от уязвимите групи от общините;

Участие на общината в новите социални проектни линии по структурните фондове.

- **Специфична цел 2.2.2.** Да се осигурят условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания в семейна среда чрез разкриване на услуги в общността за социална интеграция и рехабилитация.

Мярка 2.2.2.1. Изграждане на достъпна среда за хора с увреждания и поддържане и развитие на услугата транспортно обслужване за трудно подвижни лица.

Изграждане на достъпна среда за хора с увреждания в общинските сгради и обекти;

Развитие на мобилни услуги за транспортно обслужване на трудно подвижни лица;

Мярка 2.2.2.2. Създаване и укрепване на съществуващите ЦСРИ за пълнолетни лица и възрастни с увреждания.

Разкриване на ЦСРИ за лица с тежки увреждания – мобилни почасови и дневни услуги в домовете на лица с тежки увреждания от различни специалисти – логопед, психолог,

рехабилитатор и др. Планираните дейности в област Пловдив и в частност в община Първомай, осигуряват необходимостта от медицинска и социална рехабилитация, здравни грижи, информация и консултации за възрастните хора.

- **Специфична цел 2.2.3.** Да се осигурят условия за подкрепа на лица и семейства в риск.

Мярка 2.2.3.1. Разкриване на услуги за лица и семейства в криза.

Мярка 2.2.3.2. Подкрепа на многодетни семейства и социално слаби семейства.

Осигуряване на базови потребности от храна в социални трапезарии или мобилни такива в селищата на Общината. Обикновено в градовете социално слабите нямат лично стопанство и по-често се срещат случаи на лица и семейства без прехрана или в невъзможност да поемат разноските по поддържане на жилището си в отоплителния сезон;

Гарантиране на подкрепа на семейства, които сами или с помощта на близките си не могат да задоволяват своите жизнени потребности – месечни помощи по ЗСП;

Осигуряване на подкрепа на многодетни семейства по реда на ЗЗД.

Мярка 2.2.3.3. Подкрепа на семейства от етнически общности в неравностойно положение.

Създаване на Областен център или Областна мрежа, в която Общината да вземе участие, за развитие на уязвими общности, който да обхваща поне 60% от компактните ромски общности в областта.

Изпълнение на дейности от Центъра за развитие на уязвими общности, насочени към социално включване, като:

Продължение на изпълнението на Националната стратегия за интеграция на ромите 2012-2020 г., Областната стратегия за интеграция на ромите 2012-2020, както и програми за интеграция на децата от етническите квартали в област Пловдив.

Мярка 2.2.3.4. Развиване на услуги за превенция на рисково и зависимо поведение на младежи и възрастни от уязвими етнически групи.

Дейности на ЦОП и ЦСРИ в общината – информирание и консултиране, които ще подпомогнат приобщаването на застрашените групи към обществото като цяло. Работата предимно ще бъде подкрепяща и консултативна, свързана с нуждите на отделните потребители и на семействата в общността.

Включване на родителите и семействата в смесени социално-образователни услуги и кампании за превенция на домашното насилие, трафика и зависимостите и рисковото поведение, изпълнявани от училища, училищни настоятелства и НПО.

Разработване и изпълнение на програми на областно ниво за изграждане на социални жилища с финансиране от оперативните програми за регионално развитие.

Мярка 2.2.3.5. Назначаване на здравни медиатори за подобряване на достъпа до здравеопазване във високо рисковите ромски общности.

Областната стратегия предвижда задължителното обхващане поне на обособените ромски квартали в Пловдив, Асеновград, Стамболийски, Кричим, Куклен, Марица, Перушица, Садово, Първомай и др. с минимум по 1 здравен медиатор. Община Първомай ще отговори на това планиране с назначаването на здравен медиатор. Здравните медиатори изпълняват специфични задачи за достъп до информирание, консултиране и посредничество за достъп до здравни грижи. Същевременно е необходимо да се развие техният потенциал за включване в работата по превенция на изоставянето и negliжирането на лица от ромската общност.

Мярка 2.2.3.6. Образование за възрастни – мерки за реинтеграция в образованието на неграмотните и пълнолетните с ниско образование (със специален фокус към отпадналите от училище млади хора в ромските квартали).

Мерките предвиждат развитие на смесени образователни програми (по схемата образование за възрастни) за ограмотяване на неграмотни пълнолетни хора, включително за образование на пълнолетни млади хора с незавършена степен (без диплома) на основно или средно образование. Такива програми се инициират от МОН по изпълнение на Програма „Учене през целия живот“ на ЕС, НПО, училищни настоятелства, общини и се изпълняват в тясно партньорство със специфичен принос на всеки участник, както следва:

- училището извършва образователните дейности, организира и провежда полагането на изпити за образователна степен;
- РИО на МОН предоставя учебните програми и оказва методическа помощ;
- центровете за развитие на уязвими общности заедно с местните общности и НПО мотивират участниците и осигуряват посещаемост на учебните занятия;
- общините оказват съдействие за изпълнението на програмите и при нужда предоставят помещения;
- доставчиците на социални услуги в общността предоставят подкрепа на процеса и съдействат за мотивиране на целевите участници.

Мярка 2.2.3.7. Услуги за реинтеграция на лица със зависимости и проблемно поведение.

Тези услуги имат за цел да свържат младежите и лицата от уязвимите групи с подходящи социални, образователни, здравни, информационно-консултантски и други дейности в зависимост от техните нужди и проблеми. Тези услуги са своеобразен диспечерски пункт към други услуги и нуждата от тях се поражда от факта, че един от проблемите на младежите и лицата от уязвимите групи е социална изолация, ниска социална компетентност или незнанието/ неумението да се обърнат към подходяща институция или специалист, които да им помогнат в решението на проблемна ситуация. Действащият Областен съвет по наркотични вещества в област Пловдив ще подкрепя и участва в мерките за превенция и за реинтеграция в обществото на хора със зависимости.

Приоритет 2.3. Осигуряване на достоен живот за възрастни хора

- **Специфична цел 2.3.1.** Да се развие широка мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на възрастните хора в подходяща среда.

Мярка 2.3.1.1. Общински мерки за осигуряване на достъп до административни услуги и социална подкрепа, които включват:

Посредничество от общинските служители и кметските наместници при адресиране до други институции и държавни служби извън общината;

Консултиране и съвети за правата и възможностите;

Техническа помощ от страна на общинските служители и кметските наместници при подготовка на документи и молби;

Помощ при транспортиране на стари хора с увреждания за подаване на заявления, молби, издаване на документи;

Транспортиране на административни служители на място при трудно подвижни стари хора и лица с увреждания;

Подпомагане на социално слаби граждани в пари или натура чрез общинските бюджети;

Предоставяне на услуга от типа защитено пътуване за възрастни хора и хора с увреждания.

Мярка 2.3.1.2. Увеличаване на дневната грижа за стари хора чрез създаване и оптимизиране на дейността на дневните центрове за стари хора - основна форма на социална услуга в общността, предлагаща храна, дневна грижа и възможности за общуване:

- Възможности за създаване на Комплекси за подкрепа на стари хора в общината, в които са развити две и повече социални услуги, насочени към старите хора. Такива възможности са предвидени за всички общини в област Пловдив.

Комплексът за подкрепа на стари хора комбинира ресурсите на различни налични дейности и услуги на територията на общината (напр.: Домашен социален патронаж, Дневен център за стари хора, клуб на пенсионера, социална кухня/обществена кухня, заети по предоставяне на услугата социален асистент) с цел оптимизирането и ефективното им използване при предоставяне на услуги за стари хора. Комплексът не предполага задължително сливане на наличните услуги, а съвместно планиране и координиране на ресурсите и дейностите за една и съща целева група. Предложението се основава на припокриващите се дейности от различни услуги (хранене – ДСП и Дневен център за стари хора) и нуждата от налични ресурси (медицинско наблюдение в ДЦСХ, социален асистент и др.). Общината преценява под чие административно управление/координация да бъде комплексът.

Мярка 2.2.1.3. Разширяване на услугата социална трапезария. Развиване на сезонни или мобилни обществени трапезарии, насочени към самотно живеещите лица, които имат доказано ниски доходи, или нямат такива, хора имащи нужда от храна. Обществената трапезария е доказала своята ефективност и следва да се разшири териториалният обхват на всички трапезарии, с цел обхващане на нуждаещите се лица, живеещи на територията на цялата област. Община Първомай предвижда разкриването на социална трапезария.

Мярка 2.2.1.4. Развиване на функциите и дейностите на Домашния социален патронаж и развитие на мобилни услуги за обхващане на изолираните населени места в област Пловдив и в частност в Общината.

Поради своя характер на мобилна услуга, която стига до домовете на своите клиенти, Домашният социален патронаж има потенциала да изгради широка мрежа от услуги за подкрепа в ежедневието за стари хора, живеещи в семейна среда. Тези дейности предполагат допълнително финансиране и ресурси, които надхвърлят възможностите на общинските бюджети и изискват привличане на средства от програми и от местния бизнес. Областната стратегия стимулира общините постепенно да се върнат към традиционния широк обхват на дейностите на домашния социален патронаж, които изискват повече ресурси, но решават значително по-голям кръг проблеми на възрастните хора и хората с увреждания, като им осигуряват подкрепа в ежедневието на възрастни хора, които живеят сами. Община Първомай ще се съобрази с областното планиране и по тази мярка.

- **Специфична цел 2.3.2.** Подкрепа на пълнолетни лица и възрастни хора, изгубили физическата си самостоятелност.

Мярка 2.3.2.1. Разширяване на услугите в домашна среда – домашен помощник, социален асистент, личен асистент с увеличен капацитет;

Тези услуги осигуряват домашни грижи, помощ в домакинството, обслужване, помощ за излизане и придвижване и др. услуги за стари хора, които им позволяват по-дълго да живеят в своя дом и в семейна среда. Идентифицираните потребности на рисковите групи изискват увеличение поне с 40% на наетите асистенти/домашни помощници за лица с увреждания. Дейностите ще бъдат осъществявани от общината и доставчици на социални услуги (напр. услуги, които използват напредъка на комуникационната техника за мобилно обслужване на самотни възрастни хора; посреднически услуги от типа „бюро за социални

услуги”; защитени пътувания, придружители и интерпретатори за незрящи със слепо-глухи и др.)

Мярка 2.3.2.2. Осигуряване на заместваща грижа и почасови услуги в общността за стари хора.

Клубовете на пенсионера и други форми на услуги също осигуряват за старите хора възможности за разнообразяване на ежедневието, общуване, споделяне на придобит опит, възможности за осмисляне на живота и достойни старини.

Приоритет 2.4. Създаване на ефективна система за подкрепа на развитието на човешките ресурси и повишаване качеството на социалните услуги на територията на област Пловдив и в частност на община Първомай.

- **Специфична цел 2.4.1.** Повишаване на квалификацията и уменията на персонала, пряко ангажиран в предоставянето на социални услуги.

Целта е да се осигури непрекъснато повишаване на капацитета за предоставяне на социални услуги на специалистите и помощния персонал, пряко ангажиран в предоставянето на услуги.

Мярка 2.4.1.1. Осигуряване на поредица от обучения за специалистите - социални работници, психолози, специални педагози, рехабилитатори и др., както и за помощния персонал, ангажиран в прякото предоставяне на социалните услуги, които да осигурят:

- Обогатяване на знанията и опита им за ефективна работа по определен случай;
- Осигуряване на активното участие на клиента в процеса на работата по удовлетворяване на неговите потребности, подбор на специфичните дейности, свързани с предоставянето на социалната услуга;
- Оценка на въздействието, документиране на добрите практики в работата по случай.
- Придобиване на знания и умения за качествено предоставяне на социалните услуги, в които са ангажирани.

Мярка 2.4.1.2. Провеждане на обучения, които да осигурят усвояване на специфични умения за планиране на професионалното развитие и кариерно израстване, умения за работа в екип и ефективно общуване, работа по проекти, взаимодействие с различни институции, и др.

- Осигуряване на възможности за обучение, обмяна на опит и консултиране по въвеждане на практика за работа с доброволци при предоставянето на социални услуги;
- Осигуряване на възможности за участие в работни срещи, конференции, обучителни пътувания/стажантски програми и др. на регионално, национално и европейско ниво, осигуряващи обмен на опит и професионално развитие на специалистите, които пряко предоставят социални услуги.

- **Специфична цел 2.4.2.** Реализация на системи на супервизия (контрол, наблюдение, управление, резултати)

Мярка 2.4.2.2. Реализация на ефективни системи за супервизия в практиката на доставчиците ще стимулира развитието на капацитета за реализиране на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Пловдив и в частност на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги, и ще осигури качество на предоставяните услуги.

- Поредица от обучения, които да развият капацитета на доставчиците на общинско и регионално ниво за осъществяване на супервизия, съобразена със спецификата на предоставяните услуги.
- Реализация на практиката за осъществяване на индивидуална и групова супервизия, като елемент от системата за управление на човешките ресурси и като средство за осигуряване на качество на предоставяните услуги.

Планирани социални услуги и мерки в община Първомай – Направление 2: Развитие на социалните услуги за социално включване на уязвимите групи и лица в неравностойно положение:

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус - налична/ нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
1	Социалните услуги: личен и социален асистент и домашен помощник	Хора с увреждания и самотни възрастни хора	Община Първомай	90	90	100	<ul style="list-style-type: none"> - Осигуряване на качествена грижа в обичайна семейна среда за тежко болни хора, възрастни лица с увреждания; - Намаляване броя на настанените в специализирани институции хора; - Подобряване на условията на живот и жизнената среда на хората с увреждания и самотните възрастни хора. 	Първомай	Налична
2	Домашен социален патронаж	- възрастни хора и/или самотно живеещи хора с ограничена възможност за самообслужване; - лица с увреждания с определена степен над 50% трайно намалена работоспособност;	Община Първомай	580	580	580	<ul style="list-style-type: none"> - Доставка на храна; - Санитарно обслужване; - Социално обслужване; - Комунално-битови услуги; 	Първомай	Налична
3	Общинска услуга за диабетично хранене	Диабетно болни лица на диетично хранене	Община Първомай	350	350	350	<ul style="list-style-type: none"> - Оказване на помощ на хора, страдащи от диабет; - Предоставяне на качествена, здравословна и питателна 	Първомай	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус - налична/ нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	към Домашен социален патронаж						храна за спазване режима на хранене; - Стимулиране постигането на оптимална социална пълноценност дори в рамките на съществуващото заболяване или инвалидност и минимализиране на психологическия стрес.		
4	Дневен център за възрастни хора с увреждания	Възрастни хора с увреждания	Община Първомай			50	Комплекс от социални услуги, свързани с извършване на рехабилитация, социално правни консултации, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване на възрастни с увреждания.	Първомай	Нова-година на стартиране 2017г.
5	Обществена трапезария	<ul style="list-style-type: none"> Лица и семейства на месечно подпомагане по реда и условията на чл.9 от ППЗСП; Лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях; Самотно живеещи лица и семейства, 	Община Първомай			60	Осигурява се топъл обяд, включващ супа, основно ястие и хляб на потребителите на услугата.	Първомай	Нова-година на стартиране 2017г.

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус - налична/ нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
		получаващи минимални пенсии ; • Скитащи и бездомни деца и лица.							
6	Център за социална рехабилитация и интеграция за възрастни хора	Лица с увреждания; Лица с психически проблеми; Стари хора с увреждания; Възрастни хора с увреждания	Община Първомай	0	0	10	Предлага на потребителите комплекс от социални услуги, свързани с извършване на рехабилитация, социално правни консултации, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване на лица в трудоспособна възраст и възрастни с увреждания.	Първомай	Нова – година на стартиране 2017г.
ДСП - ПЪРВОМАЙ									
1	Социална услуга по Национална програма „Асистенти на хора с увреждания” – дейност „Личен асистент”	Лица и деца с увреждания	Община Първомай	12			- Осигуряване на качествена грижа в обичайна семейна среда за тежко болни лица и деца с увреждания; - Намаляване броя на настанените в специализирани институции; - Подобряване на условията на живот и жизнената среда на лицата и децата с увреждания.	Първомай	Налична

3.3 Мерки и дейности по Направление 3: Деинституционализация на грижите за деца

От решаващо значение за реформата в социалната политика е процесът на деинституционализация, т.е. създаване на условия за живот на децата от уязвимите групи в тяхната нормална среда в обществото, а не за тяхното отделяне и социална, културна и образователна изолация в институции. Деинституционализацията на грижите за деца ще донесе коренната промяна в социалните услуги в област Пловдив, закриване и трансформиране на специализираните институции за деца в рамките на Стратегията. Деинституционализацията ще се осъществява чрез развитието на максимално широка мрежа от услуги с цел извеждане на децата от специализираните институции, превенция на изоставянето и подкрепа за семействата в риск за подобряване на грижата за децата в семейството. Поетапно се предвижда да се намалява капацитета на специализираните институции, и то само при създадени алтернативни услуги в общността или услуги, резидентен тип за деца и възрастни без възможност за реинтеграция в семейна среда. Развитието на услугите, предвидени и в предходните две направления, също са част от процеса на деинституционализация на услугите, които имат комплексен характер.

Обща цел 3. Да се създадат условия за развитие на социални услуги в общността, които да „затворят” входа към специализираните институции чрез услуги от резидентен тип, които да доведат до трансформиране и закриване на институциите за деца на 90 %.

Приоритет 3.1: Осигуряване на грижи в семейна среда за деца. Областната стратегия за социалните услуги очертава същностните насоки за бъдещето на съществуващите специализирани институции за деца в област Пловдив, етапите на трансформиране и закриване на СИ в контекста на националната и областна политика на деинституционализация, дейностите за извеждане на децата в семейна среда, както и основните посоки, в които ще се осъществи промяната в резидентната грижа за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда

- **Специфична цел 3.1.1.** Да се трансформират и закрийт специализираните институции за деца.

Мярка 3.1.1.1. Разработване на планове за трансформиране и/или закриване на специализираните институции на територията на област Пловдив през периода 2016-2020 г.

Да бъдат разработени и актуализирани плановете за поетапното и плавно закриване на специализираните институции, в съответствие с договорените приоритети на Областната стратегия за бъдещето на всеки от домовете. В плановете ще бъдат включени изпълнението на всяка конкретна стъпка при реструктурирането, СИ за деца, включително планирането на етапите на извеждане на децата и постепенното намаляване на капацитета им. Важна роля има изготвянето на индивидуални оценки на настанените деца, установяване на контакти със семействата им и определянето на план за действия конкретно за всяко едно дете, настанено в СИ. В тези планове се описват конкретните мерки и стъпки за изпълнението на основните етапи. На територията на община Първомай няма СИ за деца.

Мярка 3.1.1.2. Трансформиране, подготовка и поетапно закриване на СИ за деца в област Пловдив до 2020 година.

При трансформирането се предвижда постепенното извеждане на децата и намаляване на капацитета на СИ и паралелното развитие на нови услуги на мястото на СИ. В резултат от този процес се подготвят условията за поетапно закриване на съответните специализирани институции.

- **Специфична цел 3.1.2:** Развиване на алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентен тип грижа в среда, близка до семейната, за деца, които не могат да бъдат изведени в семейна среда, чрез:

Мярка 3.1.2.1. Изграждане на ЦНСТ за извеждане на деца от СИ с цел намаляване на броя на децата, постъпващи в специализирана институция чрез разкриване на алтернативни услуги в общността.

Центровете за настаняване от семеен тип /ЦНСТ/ предоставят подслон и ежедневни грижи; създават условия за социална интеграция за децата – прием в масови детски ясли, градини и училища; поддържане на връзката с родителите, близки и роднини. За децата с тежки увреждания също се планира настаняване в новоразкрити ЦНСТ, които предвид заболяването им не да могат да бъдат изведени в семейна среда и които се нуждаят от непрекъснато специализирана резидентна грижа. Анализът на настанените деца в домовете на територията на областта показват необходимостта от разкриване на ЦНСТ.

Новите алтернативни социални услуги от резидентен тип включват защитени жилища (ЗЖ), преходни жилища, наблюдавани жилища, кризисни центрове, центрове за временно настаняване, приюти и нови форми за малки групови домове с малък капацитет и гъвкави грижи, адаптирани към индивидуалните потребности на отделните клиенти, в съответствие със съвременните стандарти. Те ще предоставят подобрена резидентна грижа в среда, близка до семейната за деца с увреждания, които не са в състояние да живеят сами и имат нужда от резидентна услуга, както и за извеждане на част от настанените в СИ, които подлежат на извеждане в ЦНСТ или защитено жилище. Съответно подготовката за извеждане изисква изграждане на умения и навици за относителна самостоятелност, вкл. чрез временен престой в защитено жилище – пространство в рамките на дома, където се предвиждат допълнителни дейности в тази насока

- **Специфична цел 3.1.3.** Да се подпомогне интеграцията на младежите, напускащи специализирани институции, чрез:

Мярка 3.1.3.1. Програми за изграждане на социални умения на децата, настанени в СИ.

Развиване на програми във всички СИ за изграждане на социални умения на настанените деца и младежи и подготовка за самостоятелен живот след напускане на институцията. Програмите се изпълняват съвместно от ЦОП, ЦСРИ и СИ с подкрепата на училищата и ОЗД.

Създаване на ЦСРИ за изграждане на социални умения на настанените деца и младежи и подготовка за самостоятелен живот и обучение за трудова роля след напускане на институцията.

Мярка 3.1.3.2. Разкриване и устойчивост на преходни и наблюдавани жилища за адаптация към самостоятелен живот на младежи, напускащи СИ.

Преходните жилища са необходими в подкрепа на децата, на които предстои да напуснат СИ за изграждане на умения и навици за самостоятелен живот. Наблюдаваните жилища са услуга в общността за оказване на подкрепа и консултиране на лица, навършили 18 години, които напускат специализирани институции. Продължителността на услугите в преходните и наблюдаваните жилища ще бъде синхронизирана с плановете за трансформиране/ закриване на СИ в област Пловдив и извеждане на децата от тях. След този етап изградените преходни и наблюдавани жилища могат да бъдат трансформирани в защитени жилища за хора с увреждания или за хора с психични разстройства, или в център за спешно настаняване, в зависимост от идентифицираните потребности в областта.

Мярка 3.1.3.3. Изграждане на защитени жилища за извеждане от СИ на младежи с увреждания и младежи без подкрепа от семействата си (сираци и младежи, отгледани в институции).

Тази мярка предвижда развитието на услуги в общността от резидентен тип за деца и младежи, за които не е възможно да бъде осигурена семейна среда и продължаване на функционирането на действащите.

- **Специфична цел 3.2.3.** Създаване на ефективна система за подкрепа на развитието на човешките ресурси и повишаване качеството и ефективността на социалните услуги на територията на област Пловдив, с активното участие на всички заинтересовани страни

Мярка 3.2.3.1. Повишаване на квалификацията и уменията на персонала, директно ангажиран в предоставянето на социални услуги. Целта е да се осигури непрекъснато повишаване на капацитета за предоставяне на социални услуги на специалистите и помощния персонал, директно ангажиран в предоставянето на услуги.

Мярка 3.2.3.2. Въвеждане на системи на супервизия.

Разработването и въвеждането на ефективни системи за супервизия в практиката на доставчиците ще стимулира развитието на капацитета за реализиране на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Пловдив и в частност на Общинската стратегия, и ще осигури качество на предоставяните услуги.

- **Специфична цел 3.2.4.** Подобряване на качеството на грижа за деца чрез модернизация на съществуващата материална база и планиране на реформирането ѝ за предоставяне на услуги в общността.

Мярка 3.2.4.1. Доставка на ново оборудване за подобряване качеството на социалната и рехабилитационна дейност съобразно спецификата на социалните услуги.

Подобряване на енергийната ефективност на сградите, в които се предоставят социални услуги;

Поетапна подмяна на оборудването с енергоспестяващи уреди;

Поетапно създаване на кабинети за рехабилитация и терапия и в специализираните институции с цел предоставяне на качествени услуги;

Извършване на текущи ремонти и преустройства в специализираните институции за създаване на среда, близка до домашната. Поддържане на сградния фонд.

**Планирани социални услуги и мерки в община Първомай – Направление 3:
Деинституционализация на грижите за деца:**

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус - налична/ нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
1	Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания	Деца, които към момента на настаняването в него не е възможно да бъдат отглеждани в биологичното им семейство, в семейство на близки или роднини, или в приемно семейство и младежи, за които не е възможно да бъдат подкрепяни в семейството или да водят самостоятелен начин на живот.	Община Първомай	14	14	14	Социална услуга - резидентен тип, свързана с предоставянето на жизненна среда, близка до семейната за пълноценното израстване и развитие на деца, за които към момента са изчерпани възможностите за връщане в биологичното семейство, настаняване в семейство на близки и роднини, в приемно семейство или осиновяване.	Първомай	Налична

3.4 Мерки и дейности по Направление 4: Развитие на социалните услуги за дългосрочна грижа на възрастни хора и възрастни хора с увреждания

Обща цел 4 - Да се създадат условия за развитието на социалните услуги в общността чрез създаване на услуги от резидентен тип и трансформиране и реструктуриране на СИ за възрастните хора и хората с увреждания в област Пловдив и в частност в община Първомай.

Приоритет 4.1: Развитие на услуги в общността за възрастни хора и хора с увреждания.

- **Специфична цел 4.1.1.** Намаляване на броя на лицата, желаещи да постъпят в специализирана институция чрез разкриване на алтернативни услуги в общността.

Мярка 4.1.1.1 - Изграждане на алтернативни социални услуги от резидентен тип за хора с увреждания и възрастни хора, които имат потребност от грижа в среда, близка до семейната.

Новите алтернативни социални услуги от резидентен тип включват: защитени жилища (ЗЖ), наблюдавани жилища, преходни жилища, центрове за настаняване от семеен тип, кризисни центрове, центрове за временно настаняване, приюти и нови форми за малки групови домове с малък капацитет и гъвкави грижи, адаптирани към индивидуалните потребности на отделните клиенти, в съответствие със съвременните стандарти. Те ще предоставят подобрена резидентна грижа в среда, близка до семейната за хора с увреждания, които не са в състояние да живеят сами и имат нужда от резидентна услуга, както и за извеждане на част от настанените в СИ, които подлежат на извеждане в ЦНСТ или защитено жилище. Съответно подготовката за извеждане изисква изграждане на умения и навици за относителна самостоятелност, вкл. чрез временен престой в защитено жилище – пространство в рамките на дома, където се предвиждат допълнителни дейности в тази насока..

Мярка 4.1.1.2 . Разкриване на алтернативни резидентни услуги - малки домове за обгрижване на възрастни хора в среда, близка до домашната.

- **Специфична цел 4.2.1.** Подобряване на качеството на грижа в институциите за възрастни хора и хора с увреждания чрез:

Мярка 4.2.1.1. Приобщаваща социална среда за дългосрочна грижа – предоставяне на междусекторни социални услуги, съобразени с реалните потребности на възрастните хора и хора с увреждания в общността.

Мярка 4.2.1.2. Модернизация на съществуващата материална база и планиране на реформирането им за предоставяне на услуги в общността.

Доставка на ново оборудване за подобряване качеството на социалната и рехабилитационна дейност съобразно спецификата на социалните услуги.

Подобряване на енергийната ефективност на сградите, в които се предоставят социални услуги;

Поетапна подмяна на оборудването с енергоспестяващи уреди;

Поетапно създаване на кабинети за рехабилитация и терапия и в специализираните институции с цел предоставяне на качествени услуги;

Извършване на текущи ремонти и преустройства в специализираните институции за създаване на среда, близка до домашната. Поддържане на сградния фонд.

Планирани социални услуги и мерки в община Първомай – Направление 4: Развитие на социалните услуги за дългосрочна грижа на възрастни хора и възрастни хора с увреждания:

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус - налична/ нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
1	Наблюдавано жилище	Лица, навършили 18 години, които напускат специализирана институция, преходно жилище или защитено жилище и им предстои да водят независим начин на живот	Община Първомай и съседните общини			8	Целта е да се осигури пълноценен и самостоятелен начин на живот в подходяща среда, близка до семейната, с възможност за подкрепа и изява, да създаде условия за подпомагане, взаимопомощ, ефективна защита и социална интеграция на потребителите на социалната услуга и в следствие на всичко това да осъществи ефективно социална включване на потребителите.	Първомай	Нова - година на стартиране 2018г
2	Дом за възрастни хора с физически увреждания	Възрастни хора с физически увреждания	Община Първомай	40	40	0	Комплекс от социални услуги на лица с физически увреждания, установени с експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК. Целта е обезпечаване на ежедневните потребности на потребителите, създаване на условия за социални контакти и възможности да се чувстват част от обществото. Развитие на адаптивни, трудови, социални, битови и други умения и развиване на потенциала на потребителите, чрез лично ориентиран	С. Езерово, община Първомай	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус - налична/ нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
							модел, съобразен с личното им желание и физическите им възможности.		
3	Център за настаняване от семеен тип за възрастни с физически увреждания	Възрастни хора с физически увреждания	Община Първомай и страната	0	0	14	Социална услуга от резидентен тип, в която ще се предоставя комплекс от здравни, социални, образователни, културни и развлекателни дейности.	община Първомай	Нова - година на стартиране 2019г.
4	Център за настаняване от семеен тип за възрастни с физически увреждания	Възрастни хора с физически увреждания	Община Първомай и страната	0	0	14	Социална услуга от резидентен тип, в която ще се предоставя комплекс от здравни, социални, образователни, културни и развлекателни дейности.	община Първомай	Нова - година на стартиране 2019г.
5	Център за настаняване от семеен тип за възрастни с физически увреждания	Възрастни хора с физически увреждания	Община Първомай и страната	0	0	14	Социална услуга от резидентен тип, в която ще се предоставя комплекс от здравни, социални, образователни, културни и развлекателни дейности.	община Първомай	Нова - година на стартиране 2019г.

4. Отговорности и роли в изпълнението на стратегията

4.1. Управление на изпълнението на стратегията, оперативно планиране, отчетност

Ролите и задачите на общините, институциите на областно ниво, доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни в изпълнението на Областната стратегия за развитие на социалните услуги се определят от техните компетенции, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности за посрещането им.

4.1.1. ДСП – Първомай (с отделите си по Социална закрила и Закрила на детето) носи отговорност и изпълнява конкретни задачи при реализирането на Областната стратегия за развитие на социалните услуги:

- Прави предложения до Кмета на Общината за предоставяне на социални услуги;
- Прави предложения до РДСП за откриване, реформиране и закриване на социални услуги, съобразно планираните дейности в стратегията;
- ДСП и ОЗД управляват случаите на хората и децата в риск; разработват оценки и индивидуални планове за децата и лицата, настанени в специализирани институции;
- Осъществяват сътрудничество между Общинската администрация и неправителствени организации във връзка с областната стратегия и предвидените дейности в нея;
- Събират и актуализира данните на базовите индикатори и резултатите от изпълнение на социалните услуги;
- ОЗД подпомага интегрирането на деца в ДМСГД и ДДЛРГ в детски ясли, детски градини и предучилищно образование;
- съвместно с мрежата от ЦОП в общините ОЗД работят за изграждане на връзки между децата, настанени в СИ и семейството им, както и за децата, получаващи услугата „Приемна грижа” и семействата им;
- провежда дейности за изграждане на родителски капацитет, за задържане и реинтеграция на децата в училище и за превенция на рисково поведение.

4.1.2. Държавна агенция за закрила на детето (ДАЗД)

Ролята на Държавната агенция за закрила на детето включва:

- Оказва методическа помощ на областна управа, местни власти и администрация, юридически и физически лица, осъществяващи дейности по закрила на детето и на други държавни органи за реализиране и оценка на техните дейности при осъществяване на планираните социалните услуги в областната стратегия за децата;
- Издава лицензи на доставчиците на новоразкрити социални услуги за деца;
- Контролира стандартите и критериите за качество на социалните услуги за деца и семейства.

4.1.3. Община

Общината отговарят за цялостното изпълнение и развитие на социалните услуги на нейна територия. За тази цел тя разработва, приема и прилага Общинска стратегия за развитие на социалните услуги и план за действие.

Местната власт разработва и изпълнява интегрирана политика за развитие на хората в риск на тяхната територия като комбинира ресурсите и координира дейности в сферата на социалното подпомагане, образование, здравеопазване, политики на пазара на труда, водени от интересите и нуждите на групите и хората в риск. Общината е доставчик на социални услуги. Общината развива интегрирани политики в подкрепа на децата в риск, хората с

увреждания и старите хора. Осъществява годишен мониторинг и оценка на изпълнението ѝ и оценка на нуждите на групите в риск.

4.1.3.1. Общинския съвет:

- Обсъжда и приема общинската стратегия за развитие на социални услуги на територията на Общината и годишния оперативен план за изпълнението ѝ по предложение на Кмета на Общината;
- Одобрява докладите за изпълнението и реализация на общинския план за развитие на социални услуги по предложение на Кмета на Общината;
- Съгласува проектни предложения за финансиране на социални услуги, които ще се развиват на територията на Общината и планирани в Областната стратегия.
- Взема решения, свързани с развитие на СУ на територията на Общината (откриване, закриване, разширяване, дофинансиране и пр.).

Решение за развиване на конкретна социална услуга се взема от Общинския съвет, като преди това е било разгледано в съответната Постоянна комисия и консултирано по въпросите, свързани с финансирането. Предложението се внася от Кмета или от общинските съветници.

4.1.3.2. Кметът на общината:

- Организира изработването на Общинските програми и Планове за развитие на социални услуги на територията на общината и на Програмата за реализацията му и след съгласуване с Обществения съвет ги внася за обсъждане и приемане от Общинския съвет;
- Организира разработването на Общинските секторни политики и – след гласуването в Общинския съвет – организира цялостното им изпълнение. Кметът и Общинската администрация осъществяват съгласуването на дейностите за развитие на социалните услуги с общите хоризонтални мерки за социално включване;
- Ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на Програмата за реализация на Общинския план за развитие на социални услуги;
- След съгласуване с Обществения съвет представя Годишен и Заключителен доклад за изпълнението на Програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги за одобряване от Общинския съвет;
- Осъществява годишен мониторинг и оценка на изпълнението на Програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги и оценка на нуждите на групите в риск.
- Търси възможности и осигурява финансиране от различни финансови източници за реализиране на конкретните общински дейности, планирани в Областната стратегия.

4.1.3.3. Общественият съвет е консултативен орган към Общината за осъществяване на сътрудничество, координация и консултация между община, централни държавни органи и доставчици на социални услуги с цел реализиране на социалната политика в конкретната Общината. Неговата роля в изпълнението на стратегията е свързана с:

- Съдействие и подпомагане на Общинския съвет и Кмета на Община при анализиране на потребностите от социални услуги (чл. 36а, ал. 3 от ППЗСП);
- Съдействие и подпомагане при разработването на Областната стратегия, Общинската стратегия за развитие на социалните услуги, Годишните планове и проекти, свързани със социалните помощи и социалните услуги (чл. 52, ал. 1, т. 2 от ППЗСП);
- Съдействие за провеждане на политиката в областта на социалните помощи и социалните услуги в Общината (чл. 52, ал. 1, т. 1 от ППЗСП);

- Съдействие за координиране на дейността по предоставяне на социални услуги от лицата по чл. 18, ал. 1, т. 3 и 4 от ЗСП (чл. 52, ал. 1, т. 3 от ППЗСП);
- Осъществяване на обществен контрол върху качеството на социалните услуги в съответствие с утвърдените критерии и стандарти (чл. 52, ал. 1, т. 4 от ППЗСП);
- Изготвяне на становища за откриване и закриване на специализирани институции за социални услуги на територията на Общината (чл. 52, ал. 1, т. 5 от ППЗСП);
- Стимулиране на партньорството между местната власт и доставчиците на социални услуги за реализиране на планираните в Стратегията дейности на територията на общината.

4.1.4. РИО на МОМН

Регионалният инспекторат по образованието на МОН Пловдив отговаря съвместно с РДСП Пловдив за координиране и изпълнение на дейности за достъп до качествено образование на деца и ученици, реинтеграция в системата на образование на необхванати, отпаднали и нередовно посещаващи училище ученици. Важна роля в реализацията на мерките в сферата на образованието, заложи в Стратегията, изпълнява Ресурсният център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности – РЦПНОВДУСОП за област Пловдив. РИО на МОН:

- Носи отговорност за интегриране в системата на образование на децата с увреждания отглеждани в семействата в област Пловдив;
- Осигурява методическо ръководство на училищата за насочване на нередовно посещаващи училище ученици и деца с рисково поведение към Отделите за закрила на детето и Центровете за обществена подкрепа;
- Осигурява методическо ръководство и насърчава училищата за развитие на дейности съвместно с ЦОП и НПО за повишаване на мотивацията на учениците за задържане в училище и за запълване на свободното им време според интересите - програми и проекти за превенция на рисковото поведение на деца; за реинтеграция в системата на образование на отпаднали деца, за задържането им в училище чрез участие в извънкласни дейности според индивидуалните им интереси и за наваксване на образователни пропуски;
- Осигурява контрол върху обхващането на всички деца на територията на област Пловдив в предучилищна подготовка и възпитание; върху редовното посещение на учениците в училище и записването на учениците в учебни заведения на територията на общината, в която живеят семействата им;
- Съвместно с РДСП, ДБТ и директори на училища планира програми за вечерно и професионално обучение за младежи и възрастни с основно и по-ниско образование.

4.1.5. Дирекция Бюро по труда

Дирекция Бюро по труда участва в планирането и изпълнението на програми и активни мерки за интеграция на пазара на труда на хора в риск (възрастни с увреждания, младежи напускащи специализирани институции, младежи, отпаднали от училище, трайно безработни, в това число хора от ромски общности в обособени квартали) и мерки за подкрепа на семействата на групи в риск (на деца, настанени в СИ, деца и възрастни с увреждания, живеещи в семейна или близка до семейната среда).

Основната роля на дирекцията "Бюро по труда" по изпълнението на Стратегията включва:

- Участие в разработването на областни и местни програми за заетост и за обучение на рискови групи;

- Консултиране на младежи, напускащи и напуснали институции с цел професионално ориентиране, повишаване на квалификацията и посредничество при намиране на работа;
- Разработване на мерки и програми съвместно с общините за професионална квалификация и включване на пазара на труда на възрастни с увреждания и на роми, живеещи в затворени етнически общности;
- Участие в разработването на програми за обучение и пренасочване на персонал от СИ;
- Посредничество между работодатели и безработни от рисковите групи с цел намиране на работа;
- Активно взаимодействие с институциите от други сектори (системата на здравеопазването, образованието и социалните услуги, териториалните органи на изпълнителната власт, органите на местното самоуправление, ръководствата на регионалните структури на представителните организации на работниците, служителите и на работодателите, НПО) при прилагането на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Пловдив.

4.1.6. Регионална здравна инспекция (РЗИ) - Пловдив

Държавната здравна политика на територията на областта се осъществява и организира от РЗИ – Пловдив. РЗИ отговаря за координацията и изпълнението на хоризонтални здравни мерки, насочени към хората в риск на територията на община Първомай. Създава база данни за здравни специалисти в помощ на хора с увреждания и хора със зависимости, която се използва от ДСП за насочване и консултиране на клиенти в риск.

Конкретните им отговорности са насочени към: здравна профилактика на майчинството/бременността с фокус нежелана и рискова бременност; медицинска рехабилитация за деца и възрастни с увреждания и подкрепа за техните семейства; разработване на здравно-социални програми за семейно планиране; качествена здравна грижа в домовете за деца и хора с увреждания и стари хора във всички общини на област Пловдив.

4.1.7. Участие на НПО и други лицензирани доставчици на социални услуги

Важна роля в изпълнението на стратегията играят НПО и другите лицензирани доставчици на социални услуги – част от тях участват в предоставянето на социални услуги като преки доставчици, други допринасят за прилагането на принципите и философията на Стратегията като представители на гражданското общество и групите в риск в област Пловдив. Гражданските и лицензирани организации предоставят социални, здравни и образователни услуги на територията на общината и областта за хора в риск. Съвместно с общините, териториалните структури на АСП и гражданите, НПО разработват интегрирани политики и мерки за социално включване. Участват в иницирането и изпълнението на хоризонтални мерки и политики за социално включване като партньори на общините и/или водещи организации за проектите. Подпомагат училищата, ЦОП и СИ при работа със семейството и с децата за изграждане на умения за самостоятелен живот и индивидуално развитие, задържане в училище, превенция на рисково поведение и зависимости.

НПО участват в актуализирането на Стратегията, в изготвянето на Годишен план за действие и в осъществяването на мониторинг и оценка на изпълнението ѝ като подпомагат събирането на данни и оценката на потребностите на крайните потребители.

4.2. Механизми на партньорството

Механизмите на партньорство в община Първомай потвърждават тези, залегнали в Областната стратегия. Партньорството е задължително условие за успешна реализация на заложените дейности в Областната стратегия за развитие на социални услуги в област

Пловдив. Създадените през процеса на разработване на настоящата Стратегия взаимоотношения на съпричастност и сътрудничество, трябва да прераснат в ефективни общински, междуобщински и междусекторни партньорства. Само по такъв начин ще може да се изгради качествена мрежа от социални услуги в област Пловдив, която да осигури равен достъп за всички представители на рисковите групи и да създаде инструменти за ефикасно използване на ограничените налични ресурси.

Изграждането на партньорства е определено в Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Пловдив като основен приоритет, който разглежда партньорството като един от основните пътища за повишаване на областния капацитет в социалната дейност. Той ще позволи да се постигне синергичен ефект от ограничените ресурси, с които разполагат основните участници в разработването и предлагането на социални услуги в област Пловдив. Иминно чрез междусекторните, междуинституционалните и междуорганизационните партньорства ще се търсят резерви за привличане на допълнителни средства за осигуряване изпълнението на планираните дейности.

Същинското изпълнение на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Пловдив трудно може да се получи без предприемане на конкретни действия от основните заинтересовани страни за развиване на механизми за осъществяване на планираните смесени услуги и съвместни дейности между общини и сектори.

Ефективното междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество ще допринесе за изграждане на оптимална мрежа от социални услуги в област Пловдив, която да осигури равен достъп до услуги за рисковите групи и инструменти за максимално оползотворяване на наличните ресурси.

5. Ресурси

5.1 Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията

Предвидени са конкретни мерки за осигуряване изпълнението на стратегията. Те включват набор от различни форми за институционална подкрепа и дейности за подкрепа на хората и организациите, ангажирани с реализацията на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Пловдив и в частност Общинската стратегия.

Общата цел е:

Да се подобри качеството и обхвата и се повиши ефективността на мрежата от социални услуги предлагани в община Първомай чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне и управление на услугите.

5.2 Необходими средства за финансиране на социалните услуги в община Първомай

За финансиране на дейностите за реализация на Общинската стратегията за периода 2016–2020 г. по години са нужни средствата, посочени в таблица 1. При разчета на необходимите средства се отчита фактът, че за развитието на социалните услуги, където за финансиране на държавно делегираните дейности, водеща е ролята на държавния бюджет.

Таблица 1

	Разходи	2016	2017	2018	2019	2020
Община Първомай ДД	Текуща издръжка	710000	720000	840000	860000	860000
	Капиталови разходи					
Общо		710000	720000	840000	860000	860000
Община Първомай	Текуща издръжка	550000	600000	600000	630000	630000

МД	Капиталови разходи		10000		15000	15000
Общо		550000	610000	600000	645000	645000
Община Първомай СУП	Текуща издръжка	695000	700000	700000	750000	750000
	Капиталови разходи					
Общо		695000	700000	700000	750000	750000
ДСП – Първомай ДДД	Текуща издръжка	50000	55000	60000	60000	60000
	Капиталови разходи					
Общо		50000	55000	60000	60000	60000

Очертава се почти плавен годишен ръст на необходимите средства за социални услуги.

5.3. Източници на финансиране

Делегираните от държавата на общините социални дейности се финансират със средства от държавния бюджет, което се осъществява по централизиран модел, регламентиран в Закона за социално подпомагане, ежегодно в Закона за държавния бюджет, Закона за местните данъци и такси и редица други подзаконови нормативни актове. Средствата са съобразени със заявените потребности на общините и размерът им ежегодно се определя с Решение на МС.

Общинският съвет има право да допълва финансирането на Държавно делегираните дейности за сметка на общински приходи от местни данъци и такси и други данъчни и не данъчни приходи. По този начин общините имат възможност за влагат средства в усъвършенстването и развитието на социалната система.

Около 70% от услугите, предлагани от общините, са държавно делегирани. Разходите за ДДД се изчисляват по единни разходни стандарти, които включват броя на персонала и размера на заплащането му и разходите за веществена издръжка.

Общините имат право да възлагат изпълнението на ДДД на лицензирани доставчици след процедура по подбор, разписана в Правилника за прилагане на ЗСП. Това дава възможност и на неправителственият сектор да влага финансов ресурс в социалната система.

Друга съществена възможност за разкриване на социални услуги представляват европейските структурни фондове. За осъществяване на инвестиционната програма на социалните услуги, свързана с основен ремонт, изграждане на нови обекти за социални услуги и тяхното оборудване и обзавеждане, трябва да се търсят други източници за финансиране като: оперативните програми, изготвяне на проекти за участие в международни програми, от републиканския бюджет и със собствени средства на общината.

6. Комуникационна програма

6.1. Цели, задачи и методи на комуникационната програма

Основните цели на комуникационната програма на Общинската стратегия за развитие на социални услуги са:

- да представи и **популяризира** сред широката общественост и заинтересованите страни **планираните мерки и дейности и очакваните резултати, ползи и положителни ефекти** от изпълнението на Общинската стратегия;

- да спомогне за изграждане на **обществена подкрепа към политиките и действията за социално включване**;
- да допринесе за повишаване на **чувствителността в обществото** към проблемите на децата и семействата в риск, към уязвимите общности и социално изолираните хора и групи.

Настоящата комуникационна програма е преимуществено насочена към:

- Органи и институции на държавната и местната власт;
- Териториални структури на държавните органи и институции;
- Неправителствени организации;
- Доставчици на социални услуги;
- Потребители на социални услуги;
- Лидери в общността;
- Медии и др.

Именно гореспоменатите личности, организации и институции са тези, чрез които може и трябва да се получи широка обществена подкрепа за постигане на преследваните цели в Общинската стратегия за развитие на социалните услуги.

Водещите принципи на настоящата комуникационна програма са:

Целенасоченост – ясно дефинирани цел и аудитория на всяко комуникационно послание, свързано с Общинската стратегия за развитие на социални услуги и нейните бенефициенти;

Прозрачност – яснота и всеобхватност на разпространяваната информация за Общинската стратегия за развитие на социални услуги и нейните бенефициенти.

Достъпност на информацията – достигане на посланията и комуникираната информация до най-голям брой заинтересовани лица;

Качество на предоставяната информация – изчерпателност, задълбоченост и аналитичност на комуникационните послания, свързани с Общинската стратегия за развитие на социални услуги и нейните бенефициенти.

Ефективност на комуникационните послания – целенасочено ориентиране на информационния поток, обслужващ Общинската стратегия за развитие на социални услуги, в посока към промяна на консервативни обществени нагласи.

Широко междуобщинско и междусекторно партньорство - сътрудничество и екипност в комуникационния обмен.

Комуникационната програма преследва постигането на **Специфични цели**:

Специфична цел 1: Популяризиране на философията и планираните социални услуги заложи в Общинската стратегия чрез:

Дейност 1.1: Организиране на пресконференции, публикации в медиите за запознаване на заинтересованите страни и широката общественост с визията, ценностите, приоритетите, планираните мерки и дейности в Общинската стратегия за развитие на социалните услуги;

Дейност 1.2: Изработване и разпространение на информационни и комуникационни материали и периодичното им актуализиране;

Дейност 1.3: Осигуряване на интернет достъп до пълния вариант на Общинската стратегия чрез уебсайта на администрацията на Община Първомай.

Специфична цел 2: Информирание на местната общност за прогреса в изпълнението на стратегията и постигнатите резултати чрез:

Дейност 2.1: Организиране на периодични публикации в медиите за запознаване на заинтересованите страни и широката общественост с мониторинговите доклади за изпълнението на общинската стратегия за развитие на социалните услуги.

Дейност 2.2: Осигуряване на актуална информация за прогреса в изпълнението на Общинската стратегия чрез уебсайта на администрацията.

6.2 Механизми, подходи и техники на комуникационната програма

Чрез механизмите и подходите на комуникационната програма се:

- създава адекватна и устойчива информационна среда чрез:
 1. подаване на достатъчна информация;
 2. търсене на отзвук и обратна връзка от информираните;
 3. придвиждане на възможности за коригиращи действия;
 4. прецизен избор на отделните информационни фрагменти и разполагането им в отделните медии.
- установяват приемливи норми и параметри на взаимоотношения между участниците в комуникационния процес;
- оптимизира изборът на агенти на влияние, които се включват като медиатори в комуникационния процес и ще работят в партньорство с медиите.

Основни комуникационни подходи и техники са: Директна комуникация; Комуникация чрез масовите медии; Комуникация чрез интернет и информационни материали.

6.3 Оперативно изпълнение на комуникационната програма

За постигането на целите и реализацията на дейностите в настоящата комуникационна програма ще се търсят възможности оперативното ѝ изпълнение да се възложи на професионалист за връзки с обществеността. Същият ще е пряко ангажиран с наблюдението и отразяването на информации, свързани с изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги.

7. Оперативен план с времеви график за изпълнение на стратегията

Оперативният план с времеви график за изпълнение на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги за периода 2016 - 2020 г. се разработва в съответствие с планираните мерки и дейности.